GAZETA KRAKOWSKA

Nro 46.

z KRAKOWA dnia 8 CZERWCA 1825 roku we SRODĘ.

Z Warszawy d. 31 Maia.

Dnia 27 b. m. w południe przybył tu J. K. Mość Xiążę Oranii, Następca tronu Niderlandzkiego.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król, Jego Królewicowska Mość Xiążę Oranii. i Jego Cesarzewicowiska Mość Wielki Xiążę Konstanty zaszczycić raczyli obecnością swoią Bal dany dnia onegdayszego w Salach Ratusza przez JW. Marszałka Seymowego.

JWW. Jenerałowie Adjutanci Nayiaśnieyszego Pana Hr. Osterman Tolstoy i Hr. Czernitszef przybyli do tuteyszey stolicy.

JW. Baron Laroche de Starckenfels, Jenerał woysk Pruskich, przybył tu do tuteyszey stolicy.

SEYM KROLESTWA POLSKIEGO.

Posiedzenie dnia 25 Maia w Izbie Senatorskiey.

Na posiedzeniu dnia tego, wniesiony był do Senatu przez Radę Stanu Oddział 2gi Xięgi I. Proiektu Kodexu Cywilnego Królestwa Polskiego, złożony z Tytułów następuiących:

Tytuł IV. *O Aktach Stanu Cywilnego*

Tytuł V. *O Małżeństwie.*

Tytuł VI. *O nieważności małżeństwa o rozwiązaniu małżeństwa prawnie zawartego, i rozłączeniu co do stołu i łoża, tudzież o skutkach cywilnych ztąd wypływaiących.*

Tytuły te, większością głosów 24 przeciwko 13 w Senacie przyięte zostały.

W Izbie Poselskiey.

Dyskusya nad Proiektem do Prawa *o ustanowieniu Towarzystwa Ziemskiego Kredytowego w Królestwie Polskiem*, na posiedzeniu dnia tego w Izbie Poselskiey ukończoną została.

Tak Artykuł 14 Proiektu pierwotney redakcyi, iako i sam Proiekt, większością głosów 86 przeciwko 26 w Izbie Poselskiey przyiętemi zostały.

RAPPORT RADY STANU

z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(Ciąg dalszy.)

Wychowanie publiczne. Szkoły wyższe.

W dalszem rozwiianiu utworzonego

niedawno wspaniałą dla nauk, Waszey Cesarsko - Królewskiey Mości opieką Uniwersytetu Królewskiego w Warszawie brakuiące ieszcze Katedry usposobionemi Nauczycielami obsadzone zostały.

Coraz udoskonalaiąc tymczasowy Statut Uniwersytetu, uzupełniono tytuł tyczący się stopniowania Professorów i odbywania examinów Akademickich z potrzebną ścisłością.

W tey samey drodze udoskonaleń, przepisano dłuższy czas dla kursu w Wydziale Teologicznym, Administracyyno-Prawnym, i Lekarskim, z przydaniem do pierwszego dwóch nowych Professorow.

Zamierzone dawniey zaprowadzenie nabożeństwa dla uczniów Uniwersytetu w przyległym Kościele urządzone, Kaznodzieia Akademicki ustanowiony, i obawiązek ten z obowiązkiem Nauczyciela religii w Uniwersytecie połączony.

Nim fundusz na Seminaryium nauczycielskie później od Waszey Cesarsko - Królewskiey Mości przeznaczony został, z potrzeby doskonalenia kandydatów do stanu nauczycielskiego, wezwani zostali trzey Professorowie pod kierunkiem Rektora Uniwersytetu, do dawania im nauk sposobiących do obranego zawodu. Liczba ich zmnieiaiąca się co rok, dotąd wynosiła rocznie do 18. Doskonalących się zaś za granicą, lub iuż za powrotem użytych w ciągu czterech lat zeszłych, było 19.

Zbiory naukowe.

Zbiory naukowe przy Uniwersytecie, ile zebrane dozwoliły fundusze, ciągle dopełniane i porządkowane, iuż wszystkie prawie odpowiedzieć mogą potrzebie i użytkowi publicznemu, a w szczególności:

Bibliioteka pomnożoną została liczbą woluminów 11,573 i liczy w ogóle tomów 111,622.

Gabinet rycin, pomnożony liczbą sztuk 8000, liczy teraz w ogóle sztuk 88,112.

Ogród botaniczny skorym i godnym zastanowienia postępem wzrosły, równać się iuż może znacznieyszym w Europie tego rodzaiu zakładom; zbogacenie to po większey części winien zbiorowi rzadkich roślin odebranemu z Petersburga, iako dar wspaniały Nayiaśnieyszey Cesarzowey Matki Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości, niemniey szczodrobliwości W. C. K. Mci, z którey oprócz funduszu etatem przeznaczonego, raczyłeś Nayiaśnieyszy Panie, dla przyśpieszenia wzrostu tego zakładu, osobnym wesprzeć go zasiłkiem. Ogród ten hoduie 10,000 rodzaiów roślin.

Obserwatoryum Astronomiczne w r. 1819 rozpoczęte co do zewnętrzney budowy, w roku 1823 ukończone, zamówione do niego narzędzia w Monachium podług nayświeższych wynalazków sporządzone, iuż przybyły.

W końcu roku 1823 Gabinety pomnożone i uporządkowane liczą:

Gabinet wzorow gipsowych, posągów i modelów . . .	682
Mineralogiczny pomnożony nowo nabytym w Saxonii znakomitym zbiorem, sztuk .	10,614.
Zoologiczny . . .	22,000.
Fizyczny, apparatów i machin	400.
Laboratorium chemiczne, narzędzi i sprzętow . .	1400.

Gabinet osobliwości starożytnych, zbierany w celu zachowania od niepamięci i zatracenia rozrzuconych po kraiu starożytności i płodów rzadszych, za wezwaniem przez Kommissyią Rządową Wyznań i Oświecenia Publicznego, Duchowieństwa i Obywateli do przesyłania takowych darów, powoli wzrastać zaczyna.

Uznała Kommissyia Rządowa Wyznań i Oświecenia potrzebę tak dla xiąg elementarnych, iako też zachęceń naukowych, posiadania własney drukarni i litografii, co, za otrzymanym od Waszey Cesarsko-Krolewskiey Mości funduszem na początkowy zakład, do skutku w części przywiodła.

Gabinety Lekarskie systematycznie uporządkowane, znacznie się także powiększyły.

Instytut Kliniki i Szkoły położniczey za powiększeniem funduszu kształci ciągle Lekarzy i osoby płci żeńskiey do właściwey dla ludzkości posługi.

Pomimo szczupłości funduszów, niektore budowle naukowe wzniesione zostały, iako to:

a) Do Pawilonu na skład sztuk pięknych i gabinety, a mianowicie na Zoologiczny, przeznaczonego, przybył Pawilon na Audytorya Akademickie, na Sale examinacyyne i na Muzeum fizyczne.

b) Dom szkoły Woiewódzkiey w Kaliszu.

c) Dom szkoły Wydziałowey X-ęży Piiarów w Wieluniu.

Do rozwinięcia talentów narodowych i uzupełnienia Wydziału sztuk pięknych nie dostawało publiczney szkoły muzyki, zaprowadzono więc i umieszczono w osobnym gmachu Konserwatoryium muzyczne.

Szkoły, Agronomiczna i Górnicza przeszły z początkiem roku 1822 pod zarządzenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych.

Wystawa dowodząca wzrostu sztuk pięknych dwa razy się iuż odbyła. Rozdano nagrody okazuiącym się talentom pomiędzy rodakami.

Dozór nad obyczaiami.

Oycowska troskliwość Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości o wychowanie wzrastaiącego pokolenia w zasadach zgodnych z dobrem istotnem społeczeństwa, uznała potrzebę utworzenia w pomoc mieyscowym Zwierzchnościom szkolnym, osobney Władzy, obowiązaney baczyć bezpośrednio nad ścisłem wykonaniem przepisow tyczących się porządku i karności w szkołach, tudzież regularności dawanych nauk i obyczaiów szkolney młodzieży. — Kuratoria stopniowo rozwiiana naprzód dla Uniwersytetu, daley dla szkół wyższych w stolicy, za oswoieniem się osob użytych, z przepisami i duchem tey nowey hierarchii, da poznać pomyślne skutki, iakich spodziewać się po niey mogą rozsądni rodzice i Rząd kraiowy.

Towarzystwo Elementarne.

Towarzystwo do xiąg elementarnych opatrzone w roku 1823 potrzebnym funduszem, na nowo w składzie swoim i przepisach urządzone, zaymuie się przeyrzeniem dawnych i utworzeniem nowych dzieł elementarnych, tudzież rozpoznaniem zdatności podaiących się na mieysca nauczycielskie kandydatów.

Ośmioletnie doświadczenie wskaza-

ło potrzebę przeyrzeynia i uzupełnienia wewnetrznych urządzeń szkół wyższych, co w roku 1820 uskutecznione i do wykonania podane.

Liczba szkół Woiewódzkich w roku 1821 z szkołą Szczebrzeszyńska dotąd Wydziałową, na mocy układu z wieczystym iey Kuratorem Ordynatem Zamoyskim, pomnożoną została.

Tych więc iest teraz 12, w nich uczniów 4380, Nauczycieli 190.

Uznawszy potrzebę zaprowadzenia w niektórych kraiu stronach szkół Wydziałowych, oznaczone na to mievsca w Rawie, Starey Częstochowie, Mławie i Maryampolu. Wszakże potrzeba przygotowania stosownych do tego gmachow, liczby usposobionych Nauczycieli i dostatecznych funduszów, uskutecznienie tego zamiaru dotąd wstrzymała.

Jedna atoli szkoła Wydziałowa w Włocławku po wyporządzeniu gmachu Biskupiego, nowo wzniesiona.

Szkoły Podwydziałowe w Pinczowie, Siedlcach, Węgrowie, Hrubieszowie i Zurominie, do stopnia Wydziałowych podniesione. Szkoła zaś Chełmska dla zruynowanych gmachow i niedostatku osób w Zgromadzeniu Piiarskiem, do czasu zawieszoną bydź musiała.

W 17 szkołach Wydziałowych było uczniów 2160, Nauczycieli 131.

Co do szkoł Podwydziałowych, z tych utrzymywane dawniey przez Zgromadzenia Zakonne, po suppressyach na elementarne zamienione bydź musiały, iako to: w Miechowie, Sieciechowie i Koprzywnicy. Kielecka do tamteys ey szkoły Woiewodzkiey wcieloną, a Opasowska dla zbyt małey liczby uczniow z etatu wypuszczona, Elementarną się stała.

Jest więc szkół Podwydziałowych 3, w nich uczniów 177, Nauczycieli 13.

Instytuta Nauczycieli elementarnych i organistów w Łowiczu i Puławach, funduszem i liczba sposobiących się uczniow pomnożone.

Instytut Głuchoniemych, lubo nie wógł mieć dotąd stałego domu, iest iednak umieszczony w mieszkaniu, iakie możność naiąć dozwoliła. Otrzymał on w roku 1820 z względney szczodrobliwości Waszey Cesarsko - Krolewskiey Mości nowy fundusz na 12 ubogiey młodzieży. Znayduiący się w nim uczniowie obuiey płci w liczbie 57 doskonalą się oraz w zaprowadzonych do instytutu rozmaitego rodzaiu rzemiosłach.

Usilnych dokładano starań o pomnożanie w wyższych szkołach zbiorow naukowych, dla postępu nauk dokładnych. Wzrastaią one, iako zakłady nietylko szkołom, ale całym Woiewodztwom użyteczne.

Kommissyia Rządowa Oświecenia czuwa nad istotnem użyciem właściwych funduszów powstaiących ze szczupłey składki maiętnieyszych uczniów, aby z oszczędzeń, wielu ieszcze brakuiącemi zbiorami i narzędziami, te szkoły z czasem opatrzyć mogła.

Biblioteki szkolne, tak nabywanemi iako też przeznaczonemi z nayłaskawszego daru Waszey Cesarsko - Królewskiey Mości dziełami, są wzbogacane; gabinety zaś mineralogiczne Szkół Woiewodzkich pomnożyły się dubletami Gabinetu Uniwesyteckiego.

Pensyie i Szkoły żeńskie.

Na nowo przeyrzane dawnieysze u-

rządzenia; bliższy dozór z wezwaniem osób płci żeńskiey do czuwania nad temi Instytutami, zapewnia polepszone ich utrzymywanie.

Liczba pensyy szkół żeńskich była 67, w nich uczennic 1126.

Szkoły Parafiialne.

Co do szkół początkowych w kraiu, te, mimo dokładnych starań, w miastach tylko w dawney liczbie utrzymywane, podać można.

Co się tycze szkół Parafiialnych po wsiach, te sposobem składki włościan, dawniey utrzymywane, dla odmówionych dobrowolnych takowych składek, bardzo znacznie zostały zmnieyszone.

Liczba bowiem szkoł elementarnych wynosiła w końcu roku 1823 tylko 711, w nich uczniow płci oboiey 18,620 zatem mniey od liczby doniesioney w roku 1820 o 18,676.

Instrukcyia młodzieży rzemieślniczey wspieraiąca same rzemiosła i przemysł szczegolniey przy chęci podniesienia ich tak potrzebnego w kraiu, zaymuie ciągle starania Kommissyi Oswiecenia, a z przekonania, że moralność ludu odwracaiąc szkodliwe wady i nałogi, czynnie wspiera rządność i pracowitość; do nauk szkoły rzemieślniczey przydano naukę religii i spolne nabożeństwo Niedzielne dla uczniow tey szkoły.

Zmieniaiąca się liczba uczniów rozmaitą była w różnych czasach, i z trudnością oznaczona bydź może.

Mimo usiłowań ciągłych i mimo stosowania się nawet w tey mierze, w wydanych urządzeniach do życzeń oświeceńszych Izraelitów, przecież znayduie Kommissyia Oświecenia rowneż przeszkody, nietylko w pomnożeniu, ale nawet w utrzymaniu małey liczby szkół zaprowadzonych w kraiu dla młodzieży wyznania Moyżeszowego.

Fundusze dotąd trudne do wybrania, lub tymczasowe i zmieniaiące się, nie zaręczały trwałości przy stałey ludu ku tey Instytucyi niechęci. Liczba więc szkół nietylko powiększoną bydź nie mogła, ale nawet o iednę zmnieyszona. Trzy zatem tylko szkoły żydowskie w Stolicy istnieią.

(Dalszy ciąg w następuiącym Nrze.)

Z Paryża d. 22 Maia.

Jenerał Zastrow, nadzwyczayny Poseł N. Króla Pruskiego przy koronacyi w Reims, i takiż Poseł N. Króla Szwedzkiego, Hr. Lowenhielm, mieli onegday przed południem uroczyste u Króla posłuchania, który na ich przemowy uprzeymie odpowiedział. Potem miał posłuchanie Xżę San Fernando, grand Hiszpański.

Przybył tu Poseł nasz przy Dworze Londyńskim, Xżę Polignac.

Królewska kapela odiedzie iutro na 50 wozach do Reims. Przygotowanych tam iest dla zaproszonych lub z urzędu na koronacyi znaydować się przymuszonych osob 11,000 mieszkań. Podczas koronacyi Ludwika XVI przed 50 laty zarekwierowanych tam tylko było 400 mieszkań, a teraz 1600. Osoby oddaiąc te mieszkania do rozrządzenia rządowi nie żądały za nie żadnego wynagrodzenia.

Wszystkie koronki, które podczas koronacyi użyte będą, robione są w Bruxelli, na co żaląc się przed kilku dniami w izbie Deputowanych P. Charencey, mówił, iż należało pamiętać o kraiowey fabryce koronek w Alençon.

Wczoray obie izby odroczyły swoie posiedzenia do 7 Czerwca.

Wszyscy na wolność wypuszczeni galerowi więźnie, iako też zostaiące pod dozorem policyi osoby, muszą podczas odbywaiących się tu uroczystości z powodu koronacyi o 13 mil od Paryża oddalonemi zostawać.

Szklarz tuteyszy nieumieiący ani czytać, ani pisać oddał teatrowi Odeon złożoną przez siebie operę: "Szklarz wędruiący.,,

Burza d. 27 Kwietnia zrządziła w 14 wsiach departamentu Loty i Garony do 300.000 talarów szkody.

Wygnany z Hiszpanii Arcybiskup Kartageny, który ma do milliiona frankow maiątku posiadać, założył swoie mieszkanie Aix i na końcu przeszłego miesiąca tam przybył.

— Dnia 24. —

Dziś wyiedzie Król do Compiegne, gdzie bawić będzie aż do koronacyi.

Deputowany Ancaiani, który Xciu Croi przywiozł z Rzymu kapelusz kardynalski, złożył Delfinowi w imieniu Oyca S. poświęcony kapelusz (*berettone*), cały perłami poszyty i bogatą szpadę, a Delfinowey z srebrney materyi płaszcz, w którym Papież Bramę Kościoła Sgo. Piotra otworzył, iako też monety, które tam od 50 lat zamknięte leżały. Xiężna Berry otrzymała dwie kosztowne emaliie.

Oboz ćwiczeń, ktory po koronacyi pod Lunewillem założony bydź ma, składać się będzie z 10 pułków jazdy.

Zastanowienia rzecz godna, iż Filip VI, pierwszy Krol Francuzki z Domu Walezyuszow, także d. 29 Maia przed 498 laty w Reims był koronowany. Członek Konwencyi Ruhl, który d. 29 Maia 1793 rozbił ampułkę z S. Oleiem, we dwa lata potem także 29 Maia życie sobie odebrał. Podczas wiazdu Ludwika XVI po koronacyi do Paryża 16 letni uczeń kollegium Ludwika Wielkiego oddał mu wiersz w imieniu swoich kollegow, a tym uczczeniem był znany potem Robespierre.

Miasto Tuluza wyposaży z powodu koronacyi 10 dziewcząt.

Składka, ktora tu u P. P. Treuttel i Würz otworzoną została dla zniszczonych przez powódź Nadreńskich prowincyy, przyniosła do 10 Kwietnia 18,607 Franków.

Komedyia "Swiętoszek,, Moliera (wyraża Dziennik Gwiazda) dla tego wystawiana iest w wielu Francyi miastach i wielkie uzyskuie oklaski, że powagę Krolewską naywyraźniey wystawia.

D. 20 b. m. do zwierzyńca Królewskiego przybyły z Tunis zwierzęta następuiące: lew i lwica wielkiego rodzaiu, dwie kozy, 8 baranów z garbami, iakie malowane są przy Jowiszu Amońskim. Lwica iest daleko od lwa silnieysza, iednak lękała się przeyść z klatki, w ktorey przywieziona została, do mieyscowey i musiano użyć sposobow. Lew zaś obeyrzał z wielkiem zastanowieniem nowe swoie mieszkanie, wszedł do niego i obwąchał go na około. Tunetański Wysłaniec obeyrzał sam wszystkie zwierzęta, które Pan iego Krolowi przysłał, i na iego życzenie postawiono klatki oboyga lwow przy sobie, które liżą się nawzaiem przez kratę. Dziś przybył inny okręt z zwierzętami i roślinami do Hawru, to iest: Afrykańskim słoniem z Alexandryi, Tapirem, i orłem (*aquila destruc-*

trix.) Tapir nie był dotąd w Europie widziany.

D. 18 b. m. Rybak w Kale, nazwiskiem Francis, spuścił z warsztatu łódź. Nadawszy iey nazwisko, przedsięwziął zaraz z swą rodziną i kilku przyiaciołmi przeiazdzkę po porocie; ale gdy naciągniono żagle, łodź się obaliła i utopiły się trzy osoby, pomiędzy któremi starzec i 14toletni chłopiec. Nieszczęście to przypisuią okoliczności, że łódź niebyła należycie wyładowaną.

Dziennik Gwiazda wyraża: że lubo niema pewnych powodow do orzeczenia wieści o niepodległości wyspy, Kuby za zmyśloną, zaprzecza iey iednak dla tego, że osady składaiące się powiększey części z niewolników potrzebuią zawsze opieki kraiu macierzystego.

Cholin, ieden z oficerów z pod dowództwa Jenerała Miny, uwięziony został w iedney z wsi Pireneyskich, a w okolicy Jrun pokazuią się 2 kupy konstytucyionistów.

Z Madrytu d. 18 Maia.

Rząd nasz zezwolił na założenie loteryi z 800,000 Fr. z ktorey pobierać będzie 4tą część dochodu. Lecz i ten środek nie zapobieży niedostatkowi pieniędzy. Od kilku dni zgromadzaią się rady Kastyliyska i Królewska, dla ułożenia się względem przeistoczenia korpusów ochotnikow.

Jenerał Cruz został na nowo od Króla do Araniuez powołany; poiechał tam z całą rodziną, naiął mieszkanie i poty tam bawić będzie poki i Dwór. Sądzą, że on mianowany będzie prezesem kommissyi, która ma zdać Królowi sprawę o przyczynach rewolucyi Amerykańskiey. Bryg Pesuela przybył z Peru do Koruny.

Dnia 2 Maia bryg Amerykański podpłynął z Gibraltaru pod Algesiras dla zabrania młodego Miurata i zawiezienia go do Ameryki.

Z Sztokolmu d. 20 Maia.

W czasie podróży NN. Królestwa do Norwegii, Królewicowstwo Ichmość bawić będą w Drottningholm.

Szambelan Rosenblad, synowiec radcy stanu tegoż nazwiska, poiechał iako sekretarz naszego poselstwa do Berlina.

Z powodu okazuiącey się w wielu mieyscach na konie zaraźliwey choroby, która ie prędko zabiia, zakazał Król do pewnego czasu wprowadzania koni z zagranicy.

Pod Gottenburgskiemi brzegami złowiono dotąd 26,550 beczek śledzi.

Podług doniesienia z Wermlandyi rzeka Clapelwen wystąpiła z koryta i wielkie szkody, w okolicach poczyniła.

Dla oznaczenia granic między Norwegiią i Rossyią wyznaczona została obustronna kommissyia.

Opłata celna od wywiezionych z Norwegii drewnianych towarów przyniosła w r. z. 307,000 species talarów, a od innych artykułów 104,000 takichże talarów.

Od granic Tureckich d. 9 Maia.

Z naynowszemi doniesieniami z Lewantu nadeszła także wiadomość z Stambułu. Flotta Turecka nie wypłynęła ieszcze z kanału, ale tylko przednia iey straż, która iednak stoi ieszcze w ciaśninie Dardanellów. Nowa okoliczność wstrzymała odpłynienie flotty, to iest naczelne nad nią dowództwo; przeciwnicy Kapitana Baszy Chosreb, maiący

wpływ do Seraiu, nie chcą go widzieć na czele flotty.

Posłowie Austryiacki i Francuzki, tudzież sprawuiący interessa Rossyyskie P. Minciaki często przez tłumaczów rozmawiaią z Reis-Effendem. Zayść miało wiele ważnych oświadczeń. Niektórzy sądzą, iż Porcie ofiarowano pośrednictwo do ukończenia woyny z Grekami, lecz Porta nie chce przyiąć tego pośrednictwa iak tylko pod warunkiem, aby Grecyia za ogólnem przebaczeniem poddała się na nowo bezwarunkowo Porcie. O duchu woyska Azyiatyckiego nadeszły do Stambułu niepomyślne doniesienia. Nie okazuią one naymnieyszey chęci do potykania się z nieprzyiacielem i nie zanosi się, aby teraźnieysza kampania powiodła się Turkom.

Grecy otrzymaią w krótce od Anglików parową fregatę, a drugą dostać maią po wzięciu Patrasu. Na Krecie nie znayduie się iak 4000 Turków. Z Samos uszło wiele rodzin Greckich do Syra. Mainoci niechcą z Grekami wyruszyć w pole; domyślaią się zatem, iż zostaią w taynem porozumieniu z Ibrahimem Baszą. Ateny są prawie zburzone, gdyż w zimie z braku opału rozebrano kilkanaście domów.

W Trebizonde zaszły na początku Marca zaburzenia. Basza tameczny utracił w nich syna i miasto iest przez zbuntowanego Agę oblężone.

Porta ma bydź niekontenta z Hospodarów Multańskiego i Wołoskiego z powodu ich rozrzutności i zbytków. Mieszkańcy miasta Jassy zanieśli prośbę przeciw swoiemu, a na murach Bukarestu przyiepione zostało grożące pismo przeciw Hospodarowi Wołoskiemu.

— Dnia 16. —

Naynowsze listy z Marselii i Genui umieszczone w Gazecie powszechney, są naywiększey wagi dla teraźnieyszey Greckiey kampanii; z tem wszystkiem dodać tu należy, iż ponieważ te doniesienia opieraią się tylko na listach kupców Greckich, oczekiwać zatem należy ich potwierdzenia. List z Marselii z tegóż źródła pochodzący, donosi, że Ibrahim Basza układa się z wodzami Greckiemi względem ustąpienia z Morei, i że wedle wszelkiego podobieństwa poddać się będzie musiał w niewolą. Tenże list wspomina także o klęsce, która spotkać miała flottę Egipską, gdy z Suda do Modon powrócić chciała; Admirał Grecki Sachtury spalić z niey miał kilka okrętów, niektóre zabrać, a resztę flotty zmusić do ucieczki do Suda.

Podług doniesień z Stambułu pod d. 3 Maia Kapitan Basza odpłynął z flottą do Dardanellów, dla rozpoczęcia tegorocznich swoich działań; gdy iak wiadomo w roku zeszłym żył w niezgodzie z Ibrahimem Baszą, przeto miał mu Sułtan dać nieogranicnone pełnomocnictwo, co zdaie się okazywać, że Sułtan nie iest kontent z dotychczasowych działań Ibrahima Baszy.

Rozchodzi się wieść, że Ibrahim Basza po zdarzeniach 29 i 30 Marca odniosł nieiakie korzyści nad Grekami; ale gdy brakuie szczegółów, zdaie się zatem bydź tylko rozpuszczoną dla pokrycia dawnieyszego iego pobicia.

— Dnia 17 —

Podług nadeszłych przez Tryiest z Morei doniesień (wyraża Dziennik Bruxelski) został Ibrahim Basza d. 14 Kwietnia zupełnie przez Greków pobity.

DODATEK
DO Nro 46.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 8 CZERWCA 1825 roku we ŚRODĘ.

Z Wiednia d. 31 Maia.

Wczoray rano J. C. W. Arcyxiążę Ferdynand Następca tronu, w towarzystwie nadwornego swoiego Marszałka, C. K. Feldmarszałka Hr. Bellegarde, poiechał ztąd do Budy.

N. N. Cesarstwo nasi z obecnemi w Medyolanie N. N. Królestwem Sycyliyskiem, Xiężną Parmeńską, i Arcyxiążętami Franciszkiem Karolem i Rainerem z ich Małżonkami, Xięztwem Salernu, Xięciem Modeny, wraz z swoiemi Dworami zaszczycili obecnością swoią w poniedziałek świąteczny Zesłania Ducha S. dany w szlacheckim Kazyno z powodu ich obecności bal, na którym raczyli do godziny 11 w nocy zabawić. Przyiętemi byli przez deputacyią i od całego zgromadzenia radosnemi okrzykami powitanemi. Taż deputacyia odprowadziła Ich na powrót do powozow. — Nazaiutrz o godzinie 5 zpołudnia nastąpiły w amfiteatrze wyścigi konne i wozowe które wszyscy N. N. Państwo raczyli obecnością zaszczycić. Po ukończonych wyyściach sławny powietrzny Zeglarz Garnerin odbył w balonie podróż.

Z Hanoweru d. 28 Maia.

J. K. W. Wielkorządca nasz, Xżę Kambridgi, z Małżonką swoią i dziecmi przedsięwziął d. 16 podróż do Anglii, gdzie do Sierpnia zabawi.

Z rozporządzenia rządowego rocznica zwycięztwa pod Waterloo dnia 19go Czerwca w wszystkich kościołach królestwa naszego obchodzona będzie odśpiewaniem *Te Deum*.

Wczoray posiedzenia Stanów odroczone zostały.

Burze zrządziły przed niejakim czasem w wielu okolicach kraiu naszego wielkie szkody.

Z Lipska d. 26 Maia.

Wczoray około godziny piątey zpołudnia przybyła tu z Drezna Xiężna Karolina, małżonka Xiążęcia Saskiego Fryderyka, a o godzinie ósmey w wieczór przyiechali z zagraniczney podróży Xiążęta Sascy Maxymilian, Fryderyk August i Xiężniczka Amalia, przenocowali w gościnney Saskiey a nazaiutrz o godzinie 8 zrana odiechali do stolicy.

Z Londynu d. 18 Maia.

D. 17 Hr. Donoughmore wniósł w wyższey izbie Parlamentu o drugie odczytanie bilu za Katolikami. Natłok słuchaczów był nader wielki. Mowcami za bilem oprócz wnoszącego byli: Lord Darnley, Biskup Norwichski, Margrabia Landsdown i inni, a przeciw niemu: Lord Colchester, Margr. Anglesa, Biskup Chesterski i Hr. Liwerpool (Minister.) Na koniec po 12stogodzinnem posiedzeniu zostało drugie odczytanie na ten raz 178 głosami przeciw 130 odrzucone.

Uniwersytety Oxfordski i Kambridgi podały prośby do wyższey izby za bilem za Katolikami.

Dwa Angielskie woienne okręty odwiedziły d. 7 z. m. Navarin (starożytne Pylos.) Rzeczone miasto leży około 3 mil niemieckich od Modon i posiada ważny port. Pod ówczas było od 9000 Egipcyian opasane, którzy z dwóch bateryy żywo do niego ognia dawali. Cytadela odpowiadała nieustannie na ten ogień i wiele kul przelatywały przez okręty Angielskie. Grecy ożywionemi byli naylepszym duchem, chociaż dopiero 1000 ludzi w posiłku otrzymali. Przez dziesięć dni strzelał nieprzyiaciel do miasta, iednak niewiele go uszkodził, gdy przeciwnie oblężeńcy przez częste wycieczki wielką zadali mu klęskę. Zapewnili oni Angielskich officerow, iż o dwie godziny drogi od Nawarin stoi 15,000 Greków. Roziątrzenie w obu walczących stronach iest wielkie.

— Dnia 20. —

Król zapadł przed kilku dniami znowu na podagrę, lecz iuż iest zdrowszy. P. Canning wyzdrowiał zupełnie; onegday pracował w wydziale spraw zagranicznych, a d. 23 w wievskim swoim mieszkaniu Gloucesterlodge da wielki obiad.

Izba wyższa składa się z Xiążętami Królewskiemi z 384 członkow; lecz wielu z nich znayduią się za granicą, jak n. p. Xiążęta Klarencyi, Kumberlandyi, Kambridgi, Northumberland, Chatam, &c. Gdy w tey izbie względem bilu za Katolikami głosowano, znaydowało się tylko 179 członków obecnych, z których 84 było za nim, a 113 przeciw niemu. Z Ministrów w obu izbach mówili za Katolikami PP. Canning, Huskisson i nawet pierwszy Minister Harrowby, przeciw niemu Lord Kanclerz, Hr. Liwerpool i P. Peel. Z członków wyższego Duchowieństwa mówili za bilem Biskup Norwichski, a przeciw niemu Biskup Chesterski. Dway byli Wielkorządcy Irlandyi Lordowie Fitzwilliam i Camden głosowali za nim. Na przeciwko Xcia Iorku, ktory był przeciw billowi, siedział będący za nim brat iego Xiążę Sussexu. O godzinie 5 d. 17 wszedł Lord Grey do sali i złożył na biorze wielką prośbę od Katolików Angielskich, ktorą Xiążę Norfolk, wszyscy katoliccy Parowie i 30,000 innych osob podpisało. Pomiędzy słuchaczami uważano PP. O'Connel i Lawles, oba deputowani od Katolików. Gdy wiadomość o odrzuceniu przez izbę wyższą wzmiankowanego wyżey bilu do Cowentry nadeszła, uderzono we dzwony i wszędzie (iak Gazeta Goniec pisze) cieszono się z tey okoliczności. Tymczasem P. Brougham na onegdayszem posiedzeniu izby niższey wyraził, iż członki izby wyższey odpowiedzialnemi są za następności, iakie z ucisku 6 mil:

posłusznych mieszkańców wyniknąć mogą, i zaklinał izbę, aby przedsięwzięła takie środki, któreby dobro kraiu zapewnić mogły. Naywięksi mężowie kraiu (dodał), iak n. p. Windham, Whitbread, Romilii, Pitt, Fox i Grattan zalecali przypuszczenie Katolików do praw obywatelskich, a względem nich imie Lorda Kanclerza mało iest znaczącem. P. Rice przymawiaiąc się wyraził: iż izba wyższa odrzuca iuż po drugi r z uchwalony względem Katolików bil. Przeciwnicy zaś tego bilu usiłuią nas uspokoić, iż on tyczył się tylko małey części szlachty i wyższego stanu, ale ludowi żadney ulgi nie przynosił.

Gazeta *Times* wyraża: "Odrzucenie przypuszczenia Katolików do praw obywatelskich iest formalnem złamaniem wiary; bo przyrzekł go uroczyście Lord Kornwallis, a P. Pitt przy wcieleniu Irlandyi do W. Brytanii otrzymał pod tym warunkiem zezwolenie Katolików. Pisma wyszłe pod powagą P. Pitta i Lorda Kornwallis, owczesnego Vicekróla Irlandskiego w imieniu N. Króla Jerzego III. zapewniaiące przypuszczenie Katolików do praw obywatelskich, zostaią ieszcze w pamięci. Każdy przypomni sobie mowę P. Pitta, w którey mówiąc o korzyściach z połączenia, wyraził iak świetne otwieraią się dla kraiu widoki z przypuszczenia Katolików do praw obywatelskich. Ztem wszystkiem ludzie, którzy nadymaią się bałwochwalczem uszanowaniem dla P. Pitta, zniweczaią teraz iego przyrzeczenie z ukrzywdzeniem Irlandskich Katolików!„

Od nieiakiego czasu przybywaią tu okręty z Niemieckiemi końmi.

List z Korfu pod d. 11 Kwietnia zapewnia, iż Basza Egipski, ieżeli mu się uda zdobydź Moreą, zapewnione ma na 50 lat dochody z tey prowincyi. Inny list z tegoż miasta pod d. 26 Kwietnia wyraża: "O sprawie Greków odebraliśmy tu zaspakaiaiące doniesienia. Egipcyanie oblegaiący Nawarin zostali zupełnie pobitemi i cofnęli się do Korun i Modon. Batteryie ich dostały się w ręce Greków. W Suda mieli Grecy zniszyć okręty Egipskie.„

Jeden exemplarz zbioru pieśni w r. 1634 in folio drukowanego, którego Król Karol I. podczas swoiego stracenia używał, kupiony w tych dniach został przez P. Slatter za 100 gwineów.

Przez nową ustawę celną zniesionych zostało 465 parlamentowych aktów.

Niedawno wysłano ztąd na rachunek Greków oprócz inney broni 6 dział polowych.

Dnia 6 i 7 Czerwca 1825 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	10	15	10	10	9	15	8	15
— *Zyta*	6	—	5	24	5	—	4	—
— *Jęczmienia*	4	15	4	12	4	6	3	24
— *Owsa*	4	12	4	10	4	8	4	—
— *Jagieł*	17	—	16	—	15	—	14	—
— *Grochu*	5	15	5	—	4	15	4	—
— *Rzepaku*	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 30 Maia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	510	do	600.
Żyta	—	—	240	—	270.
Jęczmienia	—	—	210	—	228.
Owsa	—	—	162	—	180.
Grochu	—	—	270	—	330.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 141 Ciągnieniu dnia 8 Czerwca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

17. 87. 30. 82. 50.

Przyszłe 142 Ciągnienie dnia 15 Czerwca r. 1825 przypada.

Bieg pieniędzy.

W Krakowie d. 24 Maia.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant Zlp.	20	gr. 16
detto Cesarski	— 20	— 6
Fryd. Pruskie	— 35	— 6
Złoto frankówki	— 33	— 20
Sreiny Wiedeńskie za 100	— 231	— 3
Złoty ryński Szeinami .	— 1	— 22

Doniesienie.

Uwiadomia się Prześwietną Publiczność, iż w Winnym Handlu
Macieia Knotza pod Krolem Węgierskim w Krakowie od 1go Czerwca 1825 r. cena rożnych napoiów, iak następuie, zniżoną została:

	Zł.	gr.
Wina białego Nesmüler kwarta	1	6.
— ditto Szumlauer butelka opieczęt:	1	18.
Wina białego lepszego gatunku	2	12.
Wina Reńskiego butelka opieczęt:	6	,,
— Węgierskiego wytrawn: —	4	,,
Ausbruchu wytrawn: Tokayskiego butelka opieczętowana	12	,,
Wina białego piołunkow: kwar:	1	18.
— Ruster butelka opieczęto:	6	,,
— czerwonego Budzkiego kw:	,,	24.
— ditto Egierskiego butelka opieczęt:	1	18.
— ditto Budzkiego lepszego gatunku butelk, opieczęto:	2	12.
— ditto Burgundskiego but: opiecz:	4	,,
Porteru koszowego butelka	2	20.
Piwa Angielskiego —	2	,,
Octu z wina Węgierskiego kwar:	,,	24.
Wina czerwonego Szampańskiego butelka	12	,,
— piołunkowego musuiącego Spruner butelka	3	,,
— Malagi butel: opiecz: —	8	,,
Sliwowicy w dobrym gat: kwar:	3	,,

Uwiadomia się oraz Prześwietną Publiczność, iż kupuiąc hurtem, wiadrem lub beczką, każdego gatunku wina wiadro o Zlp. 4 taniey sprzedane będzie, tylko kupuiący zapłaci osobno beczkę.

DONIESIENIA.

W dniu 17 Czerwca r. b. 1825 o godzinie 10 ranney, w Krakowie w Rynku głównym w gmachu Sukiennice zwanym w drodze Exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacya Bindy perłami wysadzaney, oraz Kulczykow z rautami, które aż do momentu Licytacyi każdego dnia od godziny 9tey do 12tey z rana w kancellaryi podpisanego Komornika przy Ulicy S. Józefa pod L. 96 widzianemi bydź mogą, o czem Prześwietna Publiczność stosownie do Art: 54 Ust: Exek: potrzykrotnie zawiadomioną zostanie. Chęć zatym licytowania maiących zaopatrzonych w Vadium przynaymniey Zlp. 100 podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.
W Krakowie dnia 8 Czerwca 1825 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

EDYKTALNY ZAPOZEW.

Od niżey podpisanego Królewskiego mieyskiego Sądu na żądanie krewnych, zostaiący w służbie Polskiey w Krakowie roku 1812 iako Oboista, który poźniey do Rossyi się udał, Muzykant Jakób Vogt rodem z Lublinca, i od roku 1812 niedaiący o życiu swoim i mieyscu pobytu żadney wiadomości, wezwany iest ninieyszem Edyktem, iako też iego pozostali niewiadomi sukcesserowie, aby w przeciągu 3 miesięcy, a naypoźniey d. 23 Lipca 1825 o godzinie 9 przed południem zgłosili się tu na pismie lub osobiście się stawili, dla uregulowania oyczystego spadku po Antonim Vogt w kwocie 100 talarow w monecie Courant. W przypadku zaś niestawienia się, ogłoszony będzie za zmarłego, a spadek iego naybliższym krewnym przysądzony i wydany zostanie.

W Lublincu d. 14 Kwietnia 18.5 r.

Krolewsko - Pruski Sąd Mieyski. **Faullich. Gottwaldt.**